

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 30 jan. 1950

*'s Middags te 2 uur aangevangen, Plein 2b.

Aanwezig: De Minister-President, Voorzitter, en de Ministers Van den Brink, Götzen, Joekes, Lieftinck, Rutten, Van Schaik, Schokking, Spitzen, Teulings, In 't Veld en Wyers (Minister Van Maarseveen is afwezig wegens zijn reis naar Indonesië, Minister Mansholt is met vacantie en Minister Stikker is afwezig wegens zijn reis naar Parijs).

Secretariaat Ministerraad: Drs. J. Middelburg, Adjunct-Secretaris (Dr. M.J. Prinsen is afwezig in verband met zijn reis naar Indonesië).

- - -

3. Uniezaken

a. *Actie van Westerling* (Zie notulen MR 9 Jan. 1950 punt 3e; verslag van de ministeriële bespreking d.d. 12 Jan. 1950 punt 1 en notulen MR 23 Jan. 1950 punt 3b.)

Minister *Götzen* merkt op, dat omtrent deze zaak weinig van de HC is vernomen. Er is bericht ontvangen, dat de HC vandaag opnieuw met Minister-President Hatta zal spreken over het uitgeven van een gemeenschappelijk communiqué. De *Minister-President* stelt voor, dat van Nederlandse zijde indien niet over een gemeenschappelijk communiqué overeenstemming wordt bereikt, een communiqué zal worden uitgegeven o.a. om verwondering uit te spreken over het feit, dat gezinspeeld is op een mogelijkheid om deze zaak aan de Veiligheidsraad voor te leggen. Aldus wordt besloten.

Minister *Götzen* deelt vervolgens mede, dat de Indonesische commissie uit de Kamer hem heeft uitgenodigd om inlichtingen te verstrekken omtrent de zaak-Westerling. Spreker is voornemens naar deze bespreking Dr. Idenburg en Mr. Blom mede te nemen.

b. *De militaire bijstand aan de RIS* (Zie notulen MR 9 Jan. 1950, punt 3h.)

Minister *Götzen* merkt op, dat Prof. Romme en ook de pers hem hebben gevraagd, wat de Regering zal doen als de RIS om militaire bijstand verzoekt. Spreker wijst er op, dat deze kwestie in beginsel geregeld is in de RTC-overeenkomst inzake de landstrijdkrachten in art. 3 lid 2. De *Minister-President* meende, dat de HC reeds gemachtigd was bijstand te verlenen. Met betrekking tot punt 8a van het desbetreffende telegram van de HC heeft spreker begrepen, dat in de eerste plaats secundaire bijstand aan de RIS zal worden verleend. In dit verband noemt spreker vervoer met auto's, vliegtuigen e.d., levering van wapens en als volgend stadium overneming van bewakingsdiensten. Indien ook operationele hulp wordt verleend, zal dit onder Nederlandse leiding moeten geschieden. Daarbij zal in de eerste plaats gebruik moeten worden gemaakt van KNIL-personeel. Minister *Schokking* herinnert er aan, dat hij bezwaar heeft gemaakt tegen het antwoordtelegram aan de HC d.d. 7 jan. 1950, waarin spreker niet is gekend. Overigens verwacht de Minister, dat de RIS niet zo spoedig militaire bijstand zal vragen. Minister *Van Schaik* kan zich met het standpunt van de Minister-President wel verenigen, doch wijst er op, dat Generaal Engles er tegenover spreker in Batavia zijn twijfel over heeft uitgesproken, of het KNIL-personeel wel bereid zou zijn aan dergelijke operationele acties deel te nemen. Spreker acht het moeilijk voor de regering of de HC om bevel te geven aan operationele acties deel te nemen, indien de verwachting bestaat, dat de Nederlandse militairen dit bevel zullen saboteren. Bovendien is het pijnlijk, wanneer Nederlanders tegenover Nederlanders zullen komen te staan. Tenslotte informeert spreker, wie de kosten betaalt als het Nederlandse leger gevraagd wordt in te grijpen. De *Minister-President* merkt op, dat dit laatste punt in de RTC-overeenkomst is geregeld. Spreker is van oordeel, dat men aan de militaire commandanten zal moeten overlaten of de troepen voor de gevraagde bijstand kunnen worden gebruikt. Minister *Götzen* stelt voor, dat hij in overleg met Minister *Schokking* een antwoord in de besproken zin zal zenden. Aldus wordt besloten.

---

d. *Het Nederlandse voorlichtingsapparaat in Indonesië*

Minister *Götzen* stelt voor, dat hij het telegram van de HC inzake de voorlichting d.d. 28 Januari 1950 met Buitenlandse Zaken zal behandelen. De *Minister-President* stelt voor deze kwestie ook in de RAVI te bespreken. De *Raad* verklaart zich met deze voorstellen accoord.

e. *Nieuw-Guinea*

De *Minister-President* wijst er op, dat voortzetting van de campagne inzake Nieuw-Guinea, zoals President Sukarno in New Delhi heeft gedaan, het in het uitzicht stellen van decoraties aan Indonesiërs bezwaarlijker maakt. Spreker stelt voor dit in een telegram aan Minister Van Maarseveen mede te delen. Aldus wordt besloten.

De *Minister-President* merkt vervolgens op, dat de Engelse Ambassadeur mededeelde, dat indien Nederland er op stond Nieuw-Guinea te behouden er zjnjertjids bij zjijn Regering op zou worden aangedrongen dat te ondersteunen. In dit verband acht spreker het verstandig, dat de Regering internationaal zich omtrent het vraagstuk Nieuw-Guinea uitspreekt. Minister *Götzen* merkt naar aanleiding hiervan op, dat een nota inzake Nieuw-Guinea met spoed wordt voorbereid.

f. *Bezoek van Prof. Meyers aan Indonesië*

Minister *Wyers* informeert met verwijzing naar het telegram van Minister Van Maarseveen met de suggestie om Prof. Meyers een bezoek aan Indonesië te doen brengen of hij Prof. Meyers hierover zal polsen. Minister *Götzen* stelt voor te wachten tot Minister Van Maarseveen terug is. De *Raad* verklaart zich hiermede accoord.

g. *Overige onderwerpen*

1°. Minister *Götzen* deelt mede, dat Dr. Boon bericht had gehad, dat de Regering van de RIS had besloten de vroegere Secretaris van de Commissie van Goede Diensten, Timperley, aan te trekken als persoonlijk adviseur van Minister-President Hatta. De *Minister-President* wijst er op, dat deze een uitgesproken tegenstander van Nederland is gebleken. Spreker stelt voor te trachten deze benoeming te doen wijzigen. Minister *Van Schaik* stelt voor, dat Minister Van Maarseveen terzake wordt ingelicht. Aldus wordt besloten.

2°. Minister *Götzen* deelt mede, dat de interdepartementale commissie (CAVI) is geïnstalleerd en dat Mr. Blom tot voorzitter is benoemd.
